

**Remdamasi viešosios tvarkos pagrindais, kaip antai kova su neapykantos
kurstymu, valstybė narė gali nustatyti pareigą laikinai transliuoti ar retransliuoti
televizijos programą iš kitos valstybės narės tik už papildomą mokestį platinamuose
televizijos programų paketuose**

*Vis dėlto tokios televizijos programos platinimo tvarka neturi sudaryti kliūčių jos perdavimui, kaip jis
suprantamas tiesiogine prasme*

Baltic Media Alliance Ltd (BMA), Jungtinėje Karalystėje įsteigta įmonė, transliuoja televizijos programą „NTV Mir Lithuania“, t. y. Lietuvos visuomenei skirtą televizijos programą, kurios dauguma atskirų programų yra rusų kalba. 2016 m. gegužės 18 d. Lietuvos radijo ir televizijos komisija (LRTK), remdamasi Lietuvos teisės aktais, ėmėsi priemonės, pagal kurią operatoriams, transliuojantiems Lietuvos vartotojams televizijos programas kabelinės televizijos tinklais ar internetu, nustatė pareigą per 12 mėnesių laikotarpį toliau transliuoti televizijos programą „NTV Mir Lithuania“ tik už papildomą mokestį platinamuose televizijos programų paketuose. Sprendimas buvo grindžiamas tuo, kad 2016 m. balandžio 15 d. „NTV Mir Lithuania“ transliuotoje programoje buvo pateikta informacija, kuri kurstė tautinę nesantaiką ir neapykantą Baltijos šalims.

BMA Vilniaus apygardos administraciniam teismui pateikė skundą, kuriame prašė panaikinti 2016 m. gegužės 18 d. sprendimą ir kuriame, be kita ko, teigė, kad šis sprendimas buvo priimtas pažeidžiant „Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų“ direktyvą¹, kuria valstybės narės įpareigojamos užtikrinti priėmimo laisvę ir neriboti atskirų programų iš kitų valstybių narių perdavimo jų teritorijoje remiantis tokiu pagrindu, kaip antai priemonės kovai su neapykantos kurstymu. Šis teismas Teisingumo Teismo klausia, ar toks sprendimas, kokį priėmė LRTK, patenka į minėtos direktyvos taikymo sritį.

Atlikęs direktyvoje vartojamų terminų, joje nustatytų tikslų, jos konteksto ir genezės analizę bei taip pat atsižvelgęs į aktualią jurisprudenciją, Teisingumo Teismas konstatuoja, kad apribojimo, kaip jis suprantamas pagal minėtos direktyvos 3 straipsnio 1 dalį, nesukuria nacionalinė priemonė, kuria bendrai siekiama viešosios tvarkos tikslo ir kuri reglamentuoja televizijos programos platinimo priimančiosios valstybės narės vartotojams tvarką, jeigu tokia tvarka netrukdo tokios programos perdavimo, kaip jis suprantamas tiesiogine prasme. Iš tiesų tokia priemonė nesukuria nagrinėjamos programos antrinės perdavimo kontrolės, kuri prisidėtų prie kontrolės, kurią turi atlikti perduodančioji valstybė narė.

Kiek tai susiję su nurodyta priemone, Teisingumo Teismas pabrėžia, kad iš LRTK ir Lietuvos vyriausybės pateiktų pastabų matyti, jog priimdamas Lietuvos visuomenės informavimo įstatymą², kuriuo remiantis buvo priimtas 2016 m. gegužės 18 d. sprendimas, Lietuvos teisės aktų leidėjas siekė kovoti su aktyviu Lietuvos valstybę menkinančios ir Lietuvos Respublikos valstybingumui grėsmę keliančios informacijos platinimu, atsižvelgiant į itin reikšmingą televizijos poveikį visuomenės nuomonės formavimui, apsaugoti Lietuvos informacinę erdvę ir garantuoti bei apsaugoti visuomenės interesą būti tinkamai informuotai. Šiame įstatyme nurodyta informacija

¹ 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (OL L 95, 2010, p. 1).

² 2006 m. liepos 2 d. Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas (Žin., 2006, Nr. 82-3254).

apima informaciją, kuri ragina prievarta keisti Lietuvos Respublikos konstitucinę santvarką, kėsintis į Lietuvos Respublikos suverenitetą, jos teritorijos vientisumą ir politinę nepriklausomybę, kuria skleidžiama karo propaganda, kurstomas karas ar neapykanta, tyčiojimas, niekinimas, diskriminacija, smurtas, fizinis susidorojimas su žmonių grupe ar jai priklausančiu asmeniu, be kita ko, dėl tautybės.

Savo pastabose LRTK patikslino, kad 2016 m. gegužės 18 d. sprendimas buvo priimtas remiantis tuo, kad vienoje iš programų, transliuotų per „NTV Mir Lithuania“, buvo pateikta tikrovės neatitinkanti, tautinę nesantaiką ir neapykantą Baltijos šalims kurstanti informacija apie lietuvių ir latvių kolaboravimą vykdant holokaustą, taip pat tariamai nacionalistinės bei neonacistinės krypties Baltijos šalių vidaus politiką, keliančią grėsmę šių šalių teritorijoje gyvenančiai rusų tautinei mažumai. LRTK teigimu, ši programa buvo tikslingai nukreipta į Lietuvos rusakalbių mažumą ir ją, pasinaudojant įvairiais propagandos metodais, buvo siekiama įtaigiai daryti neigiamą poveikį šios socialinės grupės nuomonei apie Lietuvos, Estijos ir Latvijos vykdomą vidaus ir užsienio politiką, gilinti visuomenės susiskaldymą ir susipriešinimą, taip pat akcentuoti Vakarų valstybių Rytų Europos regione keliamą įtampą ir Rusijos Federacijos, kaip aukos, vaidmenį.

Tuo remiantis turi būti laikoma, kad nagrinėjama priemonė bendrai siekiama viešosios tvarkos tikslo.

Be to, savo pastabose LRTK ir Lietuvos vyriausybė nurodė, kad 2016 m. gegužės 18 d. sprendimas nustato tik „NTV Mir Lithuania“ platinimo Lietuvos vartotojams tvarką. Taip pat neginčijama, kad 2016 m. gegužės 18 d. sprendimu nėra sustabdomas ar uždraudžiamas šios televizijos programos perdavimas Lietuvos teritorijoje, nes ji, nepaisant šio sprendimo, vis dar gali būti teisėtai transliuojama šioje teritorijoje, ir Lietuvos vartotojai vis dar gali ją žiūrėti, jeigu užsisako už papildomą mokestį platinamą televizijos programų paketą.

Taigi priemonė, kaip antai nagrinėjamoji, neužkerta kelio televizijos programos iš kitos valstybės narės, kuriai taikoma tokia priemonė, atskirų programų perdavimui, kaip tai suprantama tiesiogine prasme, priimančiosios valstybės narės teritorijoje. Todėl Teisingumo Teismas daro išvadą, kad tokia priemonė nepatenka į direktyvos taikymo sritį.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127